

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Divendres 1 de Juliol de 1898

Núm. 3.584

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
n provincies trimestre. 3/50
Estranger y Ultramar. 7/50
Anticips, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Lo corredor de Comers

D. JOAN LLAUDÓ Y PRATS

ha traslladat sa habitació y despeig Arrabal de Santa Anna núm. 14, pis primer, al carrer de la Concepció núm. 1, pis primer.—Reus.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo patriotisme en los pobles

Que dintre las ciutats hi hagin entusiasmes més ó menos ridiculs, ho comprenem; lo que 'ns indigna y 'ns dol al mateix temps, son los que copiats d'aquets, se manifestan en los vilatges de nostra montanya.

En las ciutats que com la nostra respiren un raig de cosmopolitisme, la cosa no es extranya, puig la existencia en ella de diferents elements vividors en política de diferent color, y en especial la existencia de molts periódichs explotadors de la opinió pública, fa com a moneda corrent la afició estúpida als assumptos que més poden indubir lo criteri general á resultats poch práctichs.

Pero en los pobles petits de nostra terra, ahont la gent per son caràcter natural, demostren una reflexió més característica, no tenen rahó d' existir las manifestacions que com las d'aquets darrers dias, signifiquen més que un grau de perfeccionament en los assumptos, un disbaratament provocador y atolondrat.

Precisament nostra terra es la que més deuria rumiar los actuals aconteixements y deuria meditarlos porque ella y cap més, sufrira conseqüencias tant desastrosas.

Si 'ns fixém en lo fondo de sos entusiasmes lo trobarém mes buyt que una carabassa. Veurém com al descriure son patriotisme ho fan com á treball d'encàrrech que desde Madrid, lo poble més aburril de Catalunya, 'ls imposan per mediació d' un diari que á voltas porta 'l títol de *El Imparcial* y altres *El Liberal*, *Heraldo*, etc. y si volen surtirse d'aquets, agafantne algun cap de provincia á que pertanyer.

Y 'ns trobém que un home del poble tractat particularment, es una bella persona, deixantho d'esser quen tractant la qüestió actual se fá reu d' haver llegit uns munió de telegramas difícils de portir. Y aixó per Catalunya es molt dolorós, y molt més, si reflexioném que després de liquidar los comptes del actual desgavell, nosaltres serém los que portarém la càrrega mes dolorosa.

A Catalunya hi ha molts interessos invertits en negocis particulars. Tenim una industria francament rica ab tot y la falta de la protecció del Govern; nostras terras ab tot y esser duras, se troban conreudes ab afany. Ahont anirán á satisfacer sas ambicions los fills de més enllá del Ebre empleats en diferents punts de las colonias quan aquestas per culpa de la política castellana hagin desaparegut.

¿Anirán á Castilla, poble erm sens iniciatives de cap mena?

Anirán á Madrid, á la vila de la ganduleria, á fomentar més la concupiscencia que tant los ha distingit?

No, ni á Castilla ni á Madrid podrán atiparse de lo que ells necessitan. Encara que fills ne sian, han d' aburrirho, puig la miseria ben patentisada d'aquells terrers los fa aburribles fins per sos fills.

A Catalunya, es ahont farán tots sos equilibris. Per-

que lo caràcter catalá, encara que «adusto», te algún dineret descuydat pera que ells hi posin las unglas.

Tindrém mestres d' estudi castellans, cobradores de contribucions doble, empleats de tota mena fins á las golfes de las casas, y 'l que ara 's queixa porque ja truca á sa porta un 20 per 100 de recárrech sobre la contribució allavors se queixará, porque en lloch de un 20 li carregarán un 60 interminable.

¿Aneu seguint fent de patrioters catalans de montanya! Aneu tocant la marxa de Cádiz encara que vostre cor no la sent, la gent de Madrid ja os fará tocar més endavant las absoltas, quan debilitats per la fam, os emortellarán dintre 'l sepulcre,

L'escarment no es suficient encara. No 'n teniu prou en compendre que tot lo que xerran los diaris de pesseta 'l mes, es una explotació de vostres interessos, volem vore, l' agent executiu en vostres fincos, porque la malura y la filoxera y altres plagas de la naturalesa nos permet pagar la contribució.

Necessiteu que os befin més, que os sagnin la cara á bofetadas, porque lo vostre patriotisme aixís os ho dicta.

Lo anar al café després de sopar á enterarse dels telegramas: si portan quelcom d' en Cervera, ó d' en Càmera ó de si 'l Anón lo flama; 'l ministre de marina, ha dit que, «si algún dia el asta de nuestra bandera se doblase, sería porque no podría soportar el peso de las coronas» es mes llampant y bonich. Ab lo ventre ple d'aquets «pensamientos sublimes», téniu á la gent de casa vostra ab una forsa de valentia capás d' engrescar fins á sa pobra muller que tal vegada rumibi si ara una pesseta fa disset quartos ó trenta quatre com avans.

¿Pobre Catalunya ab gent com aqueste!
¿Quin llegat més miserable deixarán á sos fills, quan la naturalesa que tot ho acaba llansi sos cervells á la fossal!

Pero 'ns queda un optimisme. Los fills d' aquesta generació que s' acaba, no serán afortunadament tant «quijotes».

Alashoras tindrém nostre estimada patria llibertada y sols agrahirán dels seus pares l' existencia que 'ls han donat.

E. C.

Lo nou impost

Lo text de la Lley que votaren las Corts y que ha sancionat la Reyna sobre 'l recárrech ordinari de totas las contribucions, es lo següent:

Art. sisé. Lo recárrech especial creat ab lo caràcter tranzitori per l' article primer de la lley de 10 Juny de 1897 sobre 's recursos compresos en las seccions de contribucions directas é indirectas continuarà regint en l' any económic de 1898-99, y serán sos tipos de gravámen sobre las cuotas repartidas, tarifas d' exacció y liquidacions que 's practiquin pera realisar los ingresos, los següents:

Lo d' UN 10 PER 100, EN

Los donatius.

Contribucions é inmoables, cultiu y cria de bestiar.

Impostos sobre sous y assignacions dels empleats del Estat, provincials y municipals, sobre las cargas de justicia y sobre 's honoraris dels registradors de la propietat.

Impost sobre interessos y amortisació del Dente públich y valors mercantils.

Impost de consums especial pera la sal.

Lo d' UN 20 PER 100, EN

La contribució industrial y de comers.

Impost de drets reals y trasmisió de bens.

Impost de minas.

Idem de grandesas y títols de Castilla.

Idem de pagos del Estat, provincials y municipals.

Arbitris dels ports franchs de Canarias.

Contribució concertada ab las Provincias Vascongadas y Navarra.

Impost de carruatjes de lujo.

Renda d' Aduanas, sense alterar las tarifas d' aranzel,

exigintse sobre la totalitat del adente en cada declaració, respectant los compromisos contrets en los Tractats internacionals.

Drets obvencionals dels Consulats.

Impost especial de consums d' ayguardents, alcòhols

y licors.

Idem id. id. sobre 'l sucre de producció extranjera

y ultramarins.

Idem id. id. sobre articles colonials.

Idem sobre las tarifas de viatjers y mercaderías.

Idem de timbres del Estat.

Lo d' UN 30 PER 100, EN

L' impost de cédulas personals y l' especial de consums sobre 'l sucre de producció peninsular. Aquest

recárrech especial estarà exempt de tota mena d' au-

ments y cargas generals ó municipals.

Pera fer efectiu lo recárrech del 10 per 100 sobre

las tarifas del impost de consums, lo Govern aumentará

en las mateixas proporcions lo preu dels arrendaments

y l' import dels cupos d' encabessament, essent obliga-

toria la acceptació d' aquest augment pera tots los

Ajuntaments, inclós los de las capitals de provincia,

de las poblacions de més de 30.000 habitants y dels

ports de Cartagena, Gijón y Vigo.

La distribució del recárrech del 20 per 100 entre 's

documents subjectes á impost del timbre ó actes á que

's refereixen, se fará pel Govern del modo y forma que

resulti més equitatiu y útil.

Los productos d' aquest recárrech tranzitori 's

portarán en comptes al capítol adicional de la secció

quinta del pressupost d' ingresos, destinat á cubrir

la anyada del empréstit garantit ab la renda d' Adua-

nas.

Impost sobre 'l petroli, gas y electricitat.

Art. seté. Se crea ab caràcter tranzitori, un im-

post de consum sobre 's petroliis y demés productos

minerals destinats á la iluminació, y sobre 'l consum

de llum eléctrica y llum de gas, que s' exigiran ab

arreglo á la tarifa següent:

Per cada kilo de petroli refinat, 0'075 pessetas; per

cada kilo de petroli crú y demés olis minerals destinats

á la iluminació, 0'03 pessetas; per cada kilo de carburo

de calci, 0'8385 pessetas.

Per cada metro cúbich de gas y kilo-watt, hora, de

electricitat, lo 10 per 100 del preu de venda de ditas

unitats en lo lloch de costum.

Los Ajuntaments no podrán establir, una vegada

promulgada aquesta lley, cap recárrech sobre aquest

impost ni cap nou arbitri ó gravámen sobre las mate-

rias objecte del mateix, durant lo temps que estigui en

vigor.

L' impost lo pagarán los consumidors. Las fábricas

de gas y d' electricitat lo recaudarán d' aquestos, aixís

dels particulars com de corporacions, ajuntaments,

provincias y l' Estat, per compte del Tesor; tenint,

pera ferlo efectiu, los drets, atribucions y debers dels

recaudadors ó agents d' aquell.

En los contractes fets per fabricants d' electricitat

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del día 30 de Juny de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	758	77	0'0	6'	Nes	
3 t.	760	75				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 40	15	22	S.	Cumul.	0'3
3 t.	Sombra 30		27	S		0'3

Regular concurrencia assistí al partit de pilota que tingué lloch lo dia de Sant Pere a la tarde.

Resultá un partit sense interés per més que sortís vencedora la parella blava Vergares y Arnedilló, contra lo que tothom esperava desde que s'havia comentat lo partit, ja que avans los senyors de la Catedra tenian pronosticada la seva victoria.

La parella blanca Escorieza y Mendizabal que tot lo partit habia estat bé, flaquejá als derrers tantos y s' quedá al quince 48.

De jugadas cap de bonica y cap de mérit absolut, donchs ne tingueren relatiu alguns tantos rematats per en Vergarés.

Las societats que celebraren ab halls la festivitat de Sant Pere se vegeren regularment concorregudas, durant aquells fins a una hora ben entrada de la matinata.

Bastanta y escullida fou la concurrencia que assistí el concert vocal é instrumental que s' doná la nit de Sant Pere en lo Frontón Reusense.

Dels artistes encarregats de la part cantabil á excepció de la tripla senyoreta Semoll, los demás son prou coneguts de nostre públich pera que n' parlem.

La senyoreta Semoll posseheix una bonica veu y de segur que si hagués cantat en un local de millor condicions acústicas hauria obtingut mes aplausos.

En lo Frontón es imposible apreciar las qualitates que adornan á la artista de cant.

A dos quarts de set de la tarde se verificá la professó de Sant Pere, la qual seguí lo curs de costum.

Lo mateix que la del «Corpus» no fou amenisada per cap banda de música ni hi anaren los gegants.

Se troba en aquesta ciutat lo Sr. Vega, inventor de la pomada prodigiosa pera fer sortir lo cabell; las personas que desitjin ser reconegudas poden passar á la Fonda de Londres, ahont permanixerá alguns dias.

En la gran fabrica farinera que construheixen en la carretera de Barcelona los Srs. Ensesa y Compaña de Grona, han fet onejar la bandera catalana en senyal d' haverse cubert l' edifici. Felicitem als constructors per haver romput ab la costum que s' havia establert en aquest particular.

Llegim en *Lo Geronés*:

«Divendres debutá en nostre teatre la compaña del Teatre Romea de Barcelona, que dirigeix l' eminent actor D. Enrich Borrás, ab lo drama póstum del malaguanyat autor en Feliu y Codina «Lo Navia».

Desitjariam que l' senyor empresari de nostre elegant Teatre Fortuny fes lo possible perque 'ns visités ten notable compaña durant aquesta temporada d' estiu, ans no torni á Barcelona.

Venim observent que de cada dia aumenta lo número de pobres de solempniat que van demanant una almoyna de casa en casa.

La major part no tant sols son forasters de nostra ciutat si que també de Catalunya y com no faltan poblacions que 'ls trechen es de desitjar que nostras autoritats prenguin alguna mida pera evitar que aquí fassin cap tots los pobres d' Espanya.

Nos participa don Joaquím Sociats que, sense cap comissió, s' encarrega de rebre adhesions al conveni judicial d' Obligacionistas del ferrocarril de Tarragona á Barcelona y Fransa, facilitant los impresos correspondents y quants datos se desitjin sobre aquest particular. També satisfá los cupons vensuts de dits valors.

Segons llegim en la premsa de Barcelona, en lo passatge de Cabrinety de la harrida del Poble Nou va ser recullit y portat al dispensari médic del districte un home que, trobantse molt malalt, havia anat fins al Hospital de la Sta. Creu ahont no va poguer ser ad-

més per no haverhi cap llit disponible. Va ser auxilia t per lo doctor Prats, morint el cap de poca estona á consecuencia d' una congestió pulmonar, segons diagnóstich del citat facultatiu.

Casos aixís desdihen d' una ciutat tan culta y rica com la capital del Primopiat, á quina Cervantes prodigá tants elogis, calificantla d' «hospital de los pobres», etz.

De desitjar sería que per tots los medis se procurés que no s' tornés á repetir.

Lo telégrafo transmet la següent noticia:

«A Cavite s' han refugiat molts peninsulars, entre ells los gobernadors de las provincias de Bátangas, Bulacán y La Laguna, molts oficials del exercit y més de 300 empleats civils.»

Aquestos tres ó quatre cents empleats si que la ballarán fresca. Tan satisfets y animats que devian sortir de Madrid cap aquellas «insulas» y are trobarse en aquell fandango. Y are los periódichs catalanistas que vagin dihent mal d' aquells pobres empleats.

Lo senyor Administrador de correus ens prega fem públich que desde avuy no sortirá cap carta que no porti l' sello de guerra á més del de franqueig.

Aquesta ordre regirá en las cartas que avuy se depositin á la administració y demás bussons de la població.

Comunican de Grecia un fet que val la pena de ser senyalat. Per la comissió internacional de delimitació de fronteras entre Turquia y Grecia, sels un poble, Koutzonphlianis, ha sigut cedit als turchs. Los habitants d' aquest poble no s' han conformat en cambiar de nacionalitat. Sense consultar á ningú, s' han reunit en la iglesia y desde allí s' han dirigit al cementiri del poble, han obert las tombas y han ficat dins de sachos los ossos que en ellas hi havia. Han transportat las reliquias de nos passats á una terra que deu seguir essent grega y després tots los habitants del poble han tofnat á aquest, han carregat en animals y carrets tots los pobres mobles y demás objectes que han pogut endursen y tots plegats han emprés lo camí de Grecia, després de calar foch pels quatre costats á Koutzonphlianis que fou aviat un munt de cendres. Han sigut obertas suscripciones pera aixecar un nou poble del mateix nom en territori grec. Mentrestant lo govern ha distribuít queviures y fa construhir barracas prop del punt ahont s' aixecará lo nou poble. No faltará qui s' burli de la senzillesa d' aquesta pobre gent; pero las personas de cor noble admirarán á aquestos grecs que tant gran proba acaban de donar de son patriotisme.

Llegim en «L' Olotí», que fa pochi dias los senyors Vayreda, pare y fill, trobaren en lo cantó de Sacot, tres hermosos exemplars de la «Ophrys asalifera» Vayr., vegetal del quin no s' tenian altres noticias que las consignadas en l' hermós herbari del Dr. don Francisco Botós, bastant deficientes per cert. L' any 1871. D. Estanislau Vayreda trobá l' primer exemplar, classificantlo d' «Ophrys asilifera» per semblar que dins de la flor hi ha una mosca de las que 'ls entomólechs agrupan en lo género «Asilus», y posteriorment no se n' havia trobat cap altre arribantse á sospitar la seva desaparició de la comarca. Las circuncstancias de la planta y l' haver sigut trobada pél senyor Vayreda lo dia de Sant Antoni, en quin dia se ven en plena floració, sugeriren la idea al devot botánich de que s' anomeni en nostra llengua, «Moscas de Sant Antoni».

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recadaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, 371'45 pessetas.

SECCIÓ OFICIAL

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Los industrials, ganaders y agricultors que utilisin la sal com primera materia de sa respectiva industria, en la conservá ó salabró de carns ó peix, pera benefici del ganader, ó be pera l' adob y millorament de ses terras y desitjin disfrutar lo benefici que concedeix lo R. D. de 16 de Juny de 1885, deurán presentar en la Administració de Consums, desde l' dia 1 al 15 de Juliol próxim inclusiu, una relació expressiva del número de kilograms de cada classé de sal negra ó blanca que calculin han de necessitar durant l' any económic, á fi de que l' Administració procedeixi á obrir lo compte corresponent y exigir l' adeute del dret íntegro de tarifa per tota la sal que s' introduheixi d' excés sobre la compresa en las relaciones.

pera l' suministro de llum per tota la nit á un tant alsat y no per unitat de consúm, s' entendrá recarregat lo preu convingut ab l' import del impost corresponent.

Los Ajuntaments que tingan iluminació de gas ó electricitat incluhiran, en lo terme d' un mes, en sos en sos pressupostos de gastos pera 1898 99 las cantitats necessarias pera satisfer l' impost de consúm sobre dits articles, y en los d' ingressos los recursos correspondents.

S' autorisa el Govern pera concertar lo pago ab los fabricants de gas y ls de electricitat, ja individualment, ja ab los que voluntariament s' agrupin pera aixó, devont servir de base á tals concerts lo 80 per 100, á lo menós, del consúm que resulti de las respectivas matrícules de la contribució industrial en l' any económic anterior, rectificadas ab la relació jurada dels fabricants y comprobada pel producte brut obtingut, segons los llibres de comptalitat.

Los concerts, per aquesta vegada, se celebrarán pel periodo de dos anys, durant lo qual la Administració cuydará especialment de reunir ab tota exactitut los datos de producció, consúm y preu de venda de les llums respectivas, pera que, si en lo successiu se realissin nous concerts, no hi hagi perjudici pera la Administració ni pera ls fabricants y consumidors.

Fins en lo cas de no arribar á un concert la Hisenda y ls fabricants, estaré á cárrech d' aquestos ls recaudació d' aquest impost, mitjansant la comissió d' un 3 per 100 de premi de cobranza.

Se considerará sempre com á producció, pera ls efectes d' aquest impost tranzitori, la que resulti efectiva en las fabricas, deduhint lo 15 per 100 pera l' gas per fugidas y condensacions y l' 20 per 100 pera la electricitat de pérduas en la trasmisió fins al consúm, y lo que resulti comprovat que s' apliqui á usos diferents de la iluminació.

En quant als petrolis y demás productos minerales destinats á la iluminació, l' impost se recaudará en las Aduanars.

CERTAMEN LITERARI HUMORÍSTICH DE «LA PALMA»

Lista de las composicions rebudas desde l' 15 de Maig fins al 30.

(Acabament)

- Núm. 83. «¡Cama!», lema: «¡Reuoy!».—84. «Rondalletes», lema: «Tres».—85. «¿Perqué las mares acompañan las fillas al ball y ls pares no hi acompañan als fill?»., lema: «¡Escolteu-me!».—86. «Sort de la so gra», lema: «Un home felís».—87. «Hi ha nits...», lema: «Cuadro sense march».—88. «Endressa», lema: «A tú».—89. «La costella ab salsa á la graella», lema: «Carn fa carna».—90. «Cap y cua», lema: «No l' vull per mi».—91. «A la costella», lema: «Menjabit forsa me costellam—engordabit prontam tuam. (Jo)».—92. «La Nuvia», lema: «No ho sab sino aquell que ho passa».—93. «La retxa del teu carrer», lema: «Amor á Reus».—94. «Vida de Adam y Eva avans de menjar la poma», lema: «Amor á Reus».—95. «La mes gran dificultat», lema: «Amor á Reus».—96. «La tronada de la plassa», lema: «Amor á Reus».—97. «Recort dols», lema: «Amor á Reus».—98. «A la meva lira», lema: «Amor á Reus».—99. «Sortida de Sol», lema: «Amor á Reus».—100. «Anyoransa», lema: «Amor á Reus».—101. «Posta de sol», lema: «Amor á Reus».—102. «Oració», lema: «Amor á Reus».—103. «Tres cuentos», lema: «Amor á Reus».—104. «La guitarra», lema: «Amor á Reus».—105. «In illo tempore», lema: «¿En qué s' entretenían Adam á Eva avans de menjarse la poma?».—106. «¿En que s' entretenían Adam y Eva en lo paradís terrenal avans de menjarse la poma?»., lema: «El hombre es fuego, la mujer estopa, viene el diablo y sopla».—107. «¿Perqué?»., lema: «¡Oh, l' perill!».—108. «¿Q'ie ab que s' entretenían?»., lema: «Ja ho veurán».—109. «Apólech», lema: «Del natural.»

Forman lo Jurat calificador los senyors Joseph Domenech Grau, Joseph Deu Francesch, Cosme Vidal Rosich, Bonaventura Sanromá Quer, Cristofol Pamies y Joseph Carbonell Alsina.

La Comissió organizadora.

Las expresadas relaciones dehen donarse escrita y per duplicat, recullint un de sos exemplars l' interesat, y expressant en ellas ademés del número de kilograms de sal, l' objecte á que ha de dedicarse y aproximadament la cantitat de productes que s' elaboran ó l' número de caps de bestiar, ó la extensió dels terrenos á que s' destini; entenentse que 'ls que no presentessin las relaciones en lo plasso senyalat, s' entenderá que renuncian lo benefici de que s' tracta y quedarán obligats al adute integro dels drets.

Lo que s' anuncia pera coneixement dels interessats y en cumpliment del citat R. D. de 16 de Juny de 1885.

Reus 30 de Juny de 1898.—L' Alcalde, Joseph Maria Borrás.

GAS REUSENSE

Los elevadissims preus que han alcansat los carbons, degut á l' alsa en los preus de compra y en los fletes y á la enorme puja dels cambis ab l' extranjer, han posat á las fábricas de gas en la imprescindible necessitat d' elevar lo preu de dit fluido.

Ab tal motiu, aquesta Societat, limitantse fins l' extrém de sufrir notable perjudici en obsequi á sos abonats, ha establert un aumen de set céntims de pesseta per metre cúbich, que comensará á aplicar al consum del próxim mes de Juliol, continuant en lo successiu lo referit aumen subjecte á las variacions á que dongui lloch la adquisició de las primeras materias.

En aquest aumen de preu no hi va comprés l' impost sobre l' alumbrat per gas, que estableix la Lley de pressupostos recentment aprobada.

Reus 30 de Juny de 1898.—L' Administrador.

Registre civil

dels dias 28 y 29 de Juny de 1898

Naiements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Anton Biarnés Huguet, 32 anys, Galió, 26.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' any.—Sant Casto.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Durant la Missa que diariament se celebra á las 8 se practican los exercicis del Sagrat Cor de Jesús.

Sant de demé.—La Visitació ne Ntra. Sra..

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	47'45	Filipinas	
Exterior	57'90	Aduanas	
Amortizable		Cubas 1886	54'62
Fransas	20'	Cubas 1890	44'75
Norts	22'10	Obs. 6 0/0 Fransa	73'12
Exterior París	34'31	Obs. 2 0/0	39'

GIROS

París 84'50 Londres 45'80

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	47'45	Cubas del 86	54'62
Exterior	57'90	Cubas del 90	44'75
Colonial		Aduanas	
Norts	22'	Oblig. 5 p 8 Almansa	
Fransas	20'	Id. 3 p 8 Fransa	39'
Filipinas			

PARÍS

Exterior 34'31 Norts

GIROS

París 81'50 Londres 45'80

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Nota.—Aquesta casa s' encarrega de la adhessió de las obligaciones al conveni de la Companyia de Tarragona

na á Barcelona y Fransa, anticipant lo pago dels cupons venuts ab arreglo als tipos proposats en dit conveni.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.
» á 8 » vista.
París á » »
Marsella á 8 » »

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense		750	
Industrial Harinera		500	
Banch de Reus		475	
Manufacturera de Algodon		100	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 28

De Valencia y Barcelona en 2 dias vapor. «Vicente Sanz» de 555 ts., ab efectes, consignat á don Joseph M. Ricomá.

De Málaga y Barcelona en 5 dias vapor «Grao», de 1.004 ts., ab efectes, consignat á don Anton Más.

Despatxadas

Pera Cette y Génova v. «Grao» ab carga general. Pera Barcelona n. «Vicente Sanz», ab carga general.

Pera Cortosa l. «María Amelia» ab tránzit.

ANUNCIS PARTICULARS

Llevadora

DONYA ANTONIA BERGADA DE ANGLÉS profesora en parts, revalidada en la Facultad de Medicina de Barcelona; després de varis ensaigs practicats en aquell Hospital de Santa Creu te 'l gust d' oferir sos serveys al públich

Carrer del Hospital, 33.—REUS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebridades médicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatómichs suficients.

No deu confiar en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben colocallos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles d' Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 30.

Se confirma la noticia d' haver desembarcat l' almirant Cervera los canons de la escuadra pera defensar la plassa de Santiago de Cuba.

S' afegeix que tant aquests canons com las dotacions dels barcos de guerra, podrán reembarse, si las circumstancias ho exigissin, en lo plasso de sis horas.

—Un despaig de Nova-York diu que s' ha ordenat que 40.000 voluntaris, manats per lo general Brookes, embarquin á Tampa y á Cayo Hueso, ab destí á Puerto Rico.

Afegeix que aquestas expedicions sortiran en breu.

—Diu un despaig de Washington que varis companyias espanyolas sorprengueren á un desatament

yanki, posantla en dispersió, causantli molts morts y ferits.

—Protegida per lo canoner de la escuadra americana, una columna enemiga s' aproximá á Aguadores.

Nostres soldats teren retirar als yankis, causantli molts boixas.

—S' assegura que tots los barcos que componen la escuadra del almirant Cambra seguirán fins á Filipinas.

—Inglaterra ha declarat que no desembarcarán á Manila las tripulacions dels barcos de guerra extranjeros.

—Un cablegrama de Washington diu que en vista dels estorsos que están portant á cap los espanyols pera defensar la plassa de Santiago, s' ha disposat adelantat l' atach, haventse comunicat les oportunas ordres pera aixó al general Shafter.

—Arriban á Argelia molts rífanyes que fugen de las ferocitats de las tropas del Saltá.

Los francesos acullen als fugitius ab benevolencia.

A Marruecos escasseja considerablement la moneda espanyola.

—Diu un parte de Washington que 'l canoner «Dolphin», á consecuencia d' un topament ab lo creuher yanki «Newark», ha sufert averias de consideració.

—A Santiago de Cuba dos destaments nort americans, jutjantse enemichs, se tirotejaren.

—Un cablegrama de Washington diu que las patrullas americanas recorren tot lo territori de Santiago sense trobar tropas espanyolas.

Los generals americanos censuran á Calixte García porque no impedi l' arribada de reforsos pera 'l general Linares.

Tenen per induptable 'ls yankis que podrán avanzar sobre Santiago avans de que arribin las tropas que sortiren de Manzanillo.

Lo general Shafter ha comunicat á Mac-Kinley que tot marxa bé y que la campanya s' presenta inmejorable, havent ocupat las tropas americanas una posició que abandonaren los espanyols á menos de tres millas de Santiago.

Cren l' general Shafter que podrá apoderarse d' aquesta plassa en dos dias, pero no ho farà porque tindria molts baixas y s' proposa economisar la sanch de sos soldats.

—Se reben nous despaigs de Washigton confirmant los acorts adoptats en lo consell de secretaris baix la presidencia de Mac Kinley, entre 'ls quals figura lo d' enviar una escuadra americana á bombejar varis ports de la Península en la segona quinzena del mes de Juliol.

Se sab que 'ls Gabinetes de Fransa, Inglaterra y Alemania activan los aprestos navals ab motiu d' aquesta noticia, assegurantse que Russia y Alemania envían á sas escuadras á Portugal, en previsió de lo que pugui ocorre en las costas d' Espanya.

Los telégramas que s' reben de París dihen que s' esperan d' un moment á altre noticias sensacionals.

Los últims partes de Washinton aseguran que 'l dissapte estará llesta la escuadra que ha de dirigirse á la Península.

En totas las costas d' Espanya s' fan grans aprestos de guerra.

París 30.

Dihen de Londres que lord Rosebery, que fou primer ministre liberal successor de Mr. Gladstone y abandoná després la quefatura del partit, s' ha inscrit en la associació pera fomentar los projectes d' aliansa anglo-americana.

—S' ha senyalat la fetxa del 18 de Juliol pera la tercera vista del procés contra Zola y 'l gerent del periódich «L' Aurore» devant lo Jurat.

Servey particular de «Lo Somatent»

Madrid 30, 6'30 tarde.

Telégramas particulars de Kingston parlan de que tirarem á pico lo creuher «Brooklyn» morint Scheley y 24 mariners. Lo Govern res sab.

Madrid 30, 11 nit.

Londres.—Lo diputat Davitza ha protestat de la permanencia de la escuadra de Cámara á Perd-Said; diu que 'ls yankis han comprat cinch grans transports. Mac Kinley enviará una nota á Alemania demanantli que reconeixi la autoritat de Dewey en la bahía de Manila. Puerto Rico fora de perill; tripullats y passatjers del «Antonio Lopez» trasbordats tots ab los pertretxos que condhia.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS
De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Villanova).
12:41 t. mercancías, segunda y tercera.
4:57 t. correo (per Villanova).

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Villanova).
1:58 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:24 m. — 8:00 m. — 12:02 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus á Lleyda
8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus
5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí
1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus
9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia
9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:
De Tarragona, 8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
De id. directe 10:30 t.
De id. id. id. 1:30 n.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
De Lleyda y Huesca 7:30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona, los 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinario.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropes de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per Barcelona á las 5:00 m.
Per id. á las 2:00 t.
Per Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Per id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
Per Tarragona, directe á las 7:00 n.
Per Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y sas líneas á las 8:00 m.
Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4:00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bucces després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

LO SAGRAT COR DE JESÚS Caramelos Pectorals del metje SALAS

Per l' eminent pintor **L. GRANER**

REGALO

als senyors subscriptors de LO SOMATENT.

Prima extraordinaria oferta per l' «Instituto de Arte Cristiano».

Desitjosa aquesta Societat de propagar rapidament la primera obra cual propietat ha adquirit, aprofita la felis oportunitat de ser l' actual mes de Juny lo dedicat per lo mon catòlich al Sagrat Cor de Jesús para oferir la maravillosa reproducció del célebre cuadro de GRANER á un preu molt reduhit, á fi de que totes las classes socials pugin beneficiar del sacrifici que l' «Instituto de Arte Cristiano» s' imposa en aras de sos ideals de propaganda artística y religiosa.

Para iniciar seriament sa campanya editorial ha cregut l' «Instituto» que devia primer que tot difundir aquesta portentosa imatge del

Sagrat Cor de Jesús

que entre totes las pintadas y conegudas fins ara es la que més vivament reflexa la miraculosa visió de la Beata Margarita Maria de Alacoque, segons han recongut unanimitament tots los publicistas catòlics y tots los crítics d' art que s' han ocupat de tan soberbia reacció.

Per lo misticisme que respira, per la majestat que evoca, per la devoció que infundeix la divina imatge son inspirat aut r LLUIS GRANER, ha rebut numerosas y entusiastas felicitacions d' emigrants prelats nacionals y extranjers, de ilustres escriptors y de renombrats artistas, tots acorts en proclamar la creació del pintor catalá obra mestre del art relligiós contemporani.

Aquesta preciosa fototopia, de gran format, representant lo Sagrat Cor de Jesús, que l' «Instituto» ofereix als senyors subscriptors de LO SOMATENT, mideix 88 centímetres d' alt per 62 d' ample, y á pesar de ser una obra de primer ordre, cual valor intrínsec es de 25 pessetas, se cedeix temporalment, ó sia durant lo corrent mes de Juny, als senyors subscriptors d' aquest periodich per la exigua cantitat de 5 pessetas en tota Espanya, sempre que companyi l' adjunt cupó.

CUPO-PRIMA EXTRAORDINARIA

LO SAGRAT COR DE JESÚS

per LLUIS GRANER

«INSTITUTO DE ARTE CRISTIANO»

Barcelona y Juny de 1898.

Val únicament durant Juny de 1898

Pis 5 exemplar

INSTRUCCIONS

Tállis lo cupó, y acompanyant 5 pessetas s' entregará al donador un exemplar de la fototopia en lo

SALÓ PARES

Carrer de Fetrzol, números 3 y 5

Para demandas fora de la capital dirigirse directament al Instituto de Arte Cristiano, Passeig de Gracia, núm. 43, acompanyant en certa certificada l' import en sellos de correo, lliuransas del Giro Mútuo ó letra de fácil cobro, qui s' encarregará d' enviarlo franch de port.

Es indispensable la presentació del cupó para poguer adquirir la fototopia durant lo corrent mes de Juny, donchs transcorre regut aquest passó tornar á regir son antich preu.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

Francisco Flos y Calcat

Preu 6 rals. --- Se ven en aquesta impremta.

GIROS	
Paris	81:50 Londres
Exterior	84:81 Norts
BOLSA DE VALORS	
Observacions: les dades en lo dia d'ahir á Barcelona facilitades per lo corrent en aquesta ciutat. D. Apla. de Demostre.	
Interior	47:45
Exterior	52:00
Amortizable	54:92
Ext. 1888	54:75
Ext. 1890	44:75
Ext. 1892	32:10
Ext. 1894	34:81
Ext. 1896	39:00
Ext. 1898	45:80
Se repen ordres de Bolsa para Barcelona, Madrid y Paris.	
Descripció de cupons, compra y venda al corrent y per compte de las classes de valores, compra de bonos y d'altres de tots los països.	
BOLSA DE VALORS	
Observacions: les dades en lo dia d'ahir á Barcelona facilitades per lo corrent en aquesta ciutat. D. Apla. de Demostre.	
Interior	47:45
Exterior	52:00
Amortizable	54:92
Ext. 1888	54:75
Ext. 1890	44:75
Ext. 1892	32:10
Ext. 1894	34:81
Ext. 1896	39:00
Ext. 1898	45:80
Se repen ordres para operacions de Bolsa. Compra y venda de tots classes de valores cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de bonos de tots los països.	
Nota.—Aquests cupons s' encorren de la adreça de las obligacions al conveni de la Compañia de Tarragona.	